

Rekomendacijos mokytojams

Individualizuojant programą mokiniams, turintiems intelekto sutrikimus, svarbu: paprastinti, konkretinti, siaurinti jos turinį, daugiau laiko skiriant svarbiausių gebėjimų ugdymui, atsižvelgiant į praktinį žinių pritaikymą gyvenime, daugiau laiko skiriant kartojimui. Ugdymo turinys gali būti orientuotas ne į Bendrąsias ugdymo programas, bet į mokinio socialinių, orientacinių gebėjimų bei savarankiško gyvenimo įgūdžių lavinimą. Dalyko programos individualizuotas turinys gali būti pildomas įvairiai. Programos pagrindu gali būti žemesnės klasės dalyko bendroji programa arba žymiai supaprastinta tos pačios klasės, kurioje mokosi mokinys, dalyko bendroji programa. Svarbus reikalavimas yra derinti tos klasės, kurioje mokosi mokinys, programos supaprastintą turinį su žemesniųjų klasių programos turiniu, leidžiančiu užpildyti mokymosi spragas ir tuo pačiu „neiškristi“ iš bendrojo klasės konteksto.

Individualizuotų ugdymo programų rengimo principai:

Kurdamas individualų ugdymo planą mokytojas turi:

- nustatyti mokymosi intensyvumą, atsižvelgdamas į individualius mokinio poreikius;
- numatyti paprastesnius (įgyvendinamus) tikslus ir siekius;
- numatyti tinkamas mokymo strategijas;
- numatyti individualių mokinio ugdymosi poreikių tenkinimo galimybes;
- siekti nuoseklaus mokymo ir mokymosi tęstinumo;
- numatyti, kaip bus ugdomi mokinio komunikavimo bei įvairiapusio bendradarbiavimo gebėjimai;
- atsižvelgti į visų asmenų, suinteresuotų vaiko ugdymu (tėvų, paties vaiko, mokytojų, mokytojo padėjėjo, specialiojo pedagogo, psichologo ir kt.), nuomones ir lūkesčius;
- numatyti saugią mokymosi aplinką;
- numatyti diferencijuotą vertinimą;

Individualizuotų ugdymo programų tikslai

Individualizuotų programų tikslas – užtikrinti kiekvienam vaikui individualų ugdymą, tenkinantį unikalius jo poreikius, vystyti bendruosius ir specialiuosius jo gebėjimus mažiausiai varžančioje aplinkoje (Galkienė, 2001).

Ko siekiama individualizuojant ugdymo programą?

- Sudaryti visiems mokiniams lygias galimybes aktyviai dalyvauti bendrose ugdymo situacijose.
- Pažinti ir plėtoti pozityvius asmens gebėjimus.
- Užtikrinti nuoseklų ir individualų, labiausiai tinkantį mokiniui ugdymą, atliepiantį jo poreikius, galimybes, pomėgius ir interesus.
- Derinti bendrųjų ugdymo programų reikalavimus ir individualius mokinio gebėjimus.
- Tobulinti bendravimo ir bendradarbiavimo mokyklos bendruomenėje (klasėje) įgūdžius ir plėtoti socialinius gebėjimus.

Individualizuotos ugdymo programos rengimo etapai:

Galima skirti keturis pagrindinius programos rengimo etapus:

- 1 etapas – mokinio pažinimas (kokia mokinio situacija ir kodėl?)
- 2 etapas – ugdymo tikslai (ko sieksime ugdydami mokinį?)
- 3 etapas – metodai (kaip sieksime įgyvendinti tikslus?)
- 4 etapas – įvertinimas (ką pasiekėme ir ką darysime toliau?)

Programos individualumą lemia mokinio pažinimas – jo kompetencijos, poreikiai, situacija, kurioje mokinišs šiandien yra.

Šis etapas turi prasidėti nuo mokinio stebėjimo, tyrinėjimo ir aprašymo. „Kokia yra dabartinė mokinio situacija ir kodėl?“ – tai pagrindiniai klausimai, į kuriuos turi būti ieškoma atsakymų.

Mokinio pažinimo sritys yra šios:

1. Mokinio asmenybė (pozityvios asmenybės savybės, pomėgiai, interesai, kompetencijos, poreikiai ir pan.).
2. Mokymosi ypatumai.
3. Galimybių įvertinimas.

Parengė spec. pedagogė Irma Mikulėnienė